

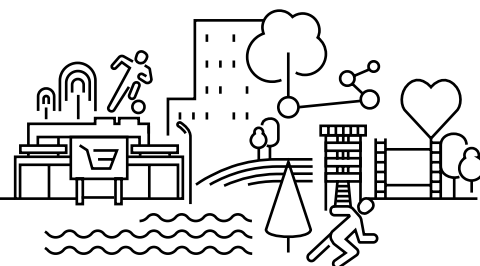

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2026-2027

Kapellveien barnehage

Innhold

1. OM ÅRSPLANEN	3
2. KOMMUNENS STYRINGSSYSTEM	4
2.1. INNSATSOMRÅDER.....	4
2.2. VISJON OG VERDIER	5
3. OVERORDNEDE SATSINGER I KOMMUNENS BARNEHAGER.....	5
3.1. OVERORDNET SPRÅKPROSJEKT: TRYGG I SPRÅK – TRYGG I VERDEN	5
3.2. ANDRE OVERORDNEDE SATSINGER FOR BARNEHAGE.....	7
3.2.1. Inkluderende fellesskap	7
3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.	7
3.2.3. Samarbeidsmodellen	8
3.2.4. Trafikksikker barnehage	9
4. BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER.....	9
5. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	12
5.1. BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	12
5.2. OMSORG	13
5.3. LEK	13
5.4. DANNING.....	13
5.5. LÆRING.....	14
5.6. VENNSKAP OG FELLESSKAP	15
5.7. KOMMUNIKASJON OG SPRÅK	15
5.8. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	16
6. MEDVIRKNING	17
6.1. BARNS MEDVIRKNING OG BARNS RETT TIL Å BLI HØRT.....	17
6.2. FORELDRES MEDVIRKNING.....	18
7. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	19
7.1. PLANLEGGE	19
7.2. VURDERE	20
7.3. DOKUMENTERE.....	20
7.4. PROGRESJON.....	20
7.5. DIGITAL PRAKSIS	21

7.6. KVALITETSKJENNETEGN	21
8. OVERGANGER.....	22
8.1. NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	22
8.2. OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	23
8.3. OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	23
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL	24
10. PLAN FOR VURDERING	25
11. KILDER OG REFERANSER	25

1. Om årsplanen

Årsplanen beskriver hvordan barnehagen oppfyller *Lov om barnehager (barnehageloven)* og *Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* sine krav. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser sammenhengen mellom kommunens felles mål, kommunale barnehagers felles satsningsområder og barnehagens egen praksis, visjon, mål og tiltak. Årsplanen fungerer som et arbeidsverktøy for ansatte og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Fastsatt av SU: 02.07.2026

Barnehagens styrer: Berit Kragebøl

Årsplanen sendes ut elektronisk.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2. Kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med *Kommuneplanen* og den årlige *Økonomi- og handlingsplanen*.

2.1. Innsatsområder

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i *Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030*. Dette satsningsområdet blir fulgt opp med fem innsatsområder i *Økonomi- og handlingsplan for perioden 2026-2029*.

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner:

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap:

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal bidra til at barn, unge og familier lever gode liv, fri fra vold og overgrep:

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring:

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal støtte og styrke barn og familier som har behov for det for å håndtere egne liv:

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

2.2. Visjon og verdier

Kommunens visjon er *Nær og nyskapende* og våre felles verdier er *Ansvar, omsorg og respekt*.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

3. Overordnede satsinger i kommunens barnehager

3.1. Overordnet språkprosjekt: Trygg i språk – trygg i verden

Nordre Follo kommunes kommunale barnehager har startet et langsiktig prosjekt med felles satsing på barns språkutvikling.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» forankres i kommunens fem innsatsområder, og er en del av et helhetlig og langsiktig arbeid for å styrke kvaliteten i barnehagetilbudet.

Vi skal gi alle barn gode forutsetninger for å lykkes i livet, og språk er en grunnleggende nøkkel til dette. Gjennom språk får barn mulighet til å uttrykke tanker, følelser og behov, delta aktivt i lek og samspill, og utvikle vennskap og tilhørighet i fellesskapet. Språk og relasjoner er tett sammenvevd - gjennom vennskap utvikles språket, og gjennom språket skapes vennskap. Begge deler er avgjørende for barns trivsel, utvikling og livsmestring i barnehagen.

Gjennom språkprosjektet ønsker kommunen å gi alle barn likeverdige muligheter til å utvikle sitt språk, styrke deres kommunikative ferdigheter og legge et godt grunnlag for videre læring og en trygg skolestart.

Prosjektet omfatter flere delområder, blant annet:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Felles skolestarterplan** – for å gi barna en helhetlig og trygg overgang til skolen, med særlig vekt på språk, vennskap og mestring.
- **Språk og motorikk** – henger tett sammen, og utvikling på det ene området støtter utviklingen på det andre.

Bakgrunn for valg av satsingsområde

Forskning viser at barns språklige ferdigheter allerede i fireårsalderen har stor betydning for hvordan de klarer seg videre i utdanning, arbeid og sosialt liv. Tidlige språklige utfordringer kan få konsekvenser både for læring, sosial deltakelse og psykososial trivsel dersom de ikke blir fanget opp og fulgt opp tidlig. I barnehagene ser vi at flere barn strever med språklige og sosiale ferdigheter allerede i tidlig alder, og at forskjellene mellom barn kan øke over tid, særlig ved overgang til skole. Dette kan påvirke barnas mulighet til å delta i lek og fellesskap, etablere vennskap og oppleve mestring i hverdagen. Med satsingsområdet «Trygg i språk – trygg i verden» ønsker Nordre Follo kommune å møte disse utfordringene gjennom et systematisk, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid med språk i barnehagen.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2. Andre overordnede satsinger for barnehage

De kommunale barnehagene jobber med flere felles temaer gjennom året, i tillegg til egne tiltak, mål og satsinger.

3.2.1. Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap har vært et overordnet satsingsområde i alle barnehagene og skolene i kommunen over flere år. Ifølge barnehageloven skal alle barn ha et trygt og godt barnehagemiljø, og barnehagen har plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdet «*Se meg - hele meg*», overordnet plan «*Vold i nære relasjoner*» og progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Les mer på kommunens nettside

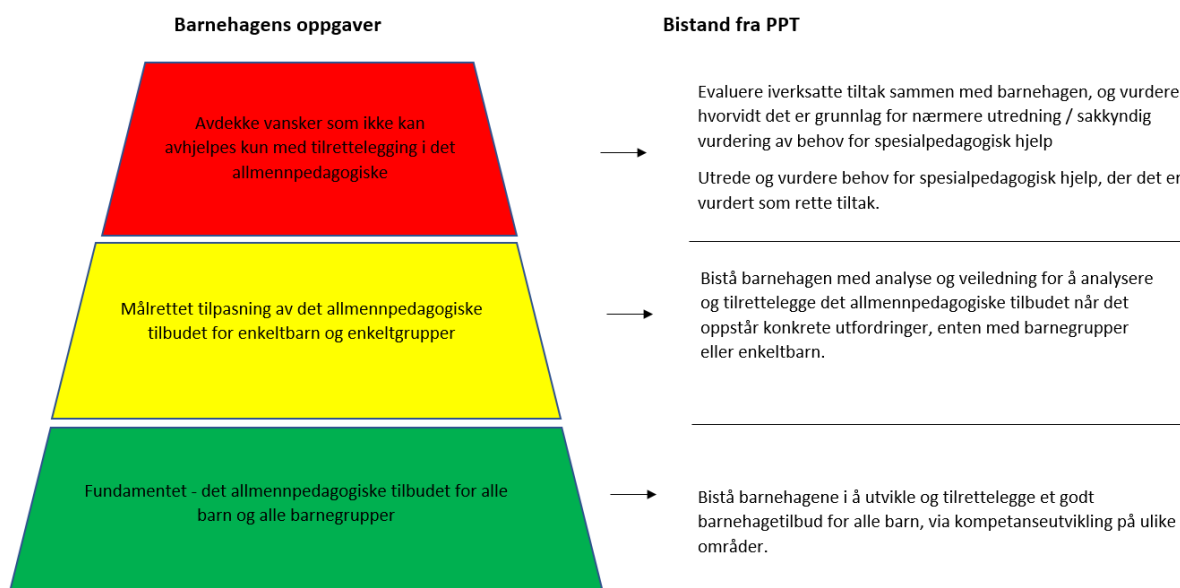
- [Vold i nære relasjoner](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

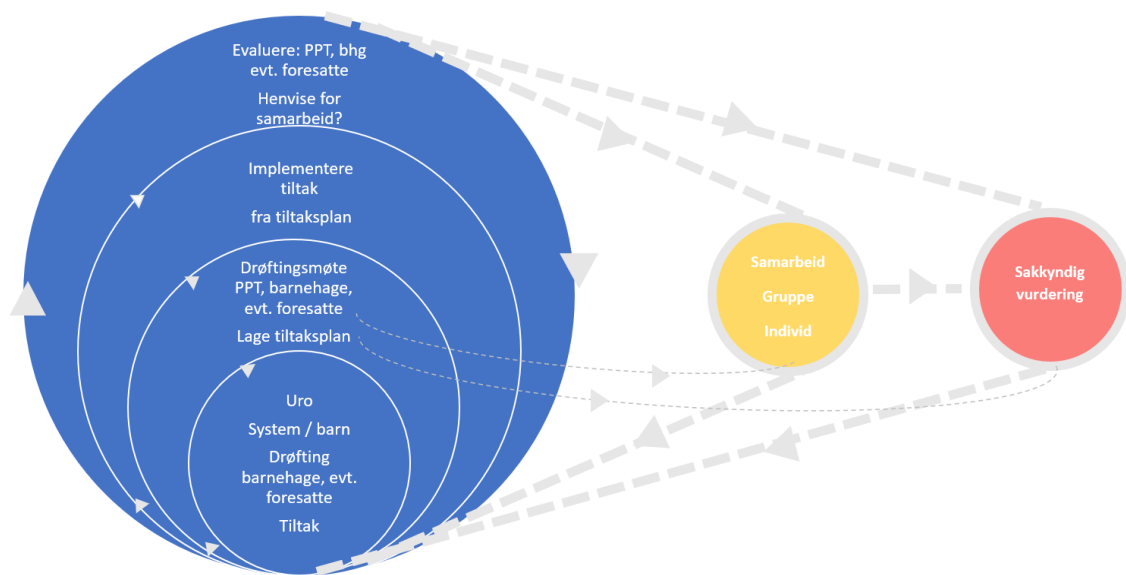
3.2.3. Samarbeidsmodellen

Samarbeidsmodellen er laget med utgangspunkt i samarbeidet barnehagene har med Pedagogisk psykologiske tjeneste og tanken om at vi er «*laget rundt barnet*». Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdene «*Riktig innsats tidlig nok*», «*Foreldrene som ressurs*» og «*Inkluderende fellesskap*». Målet med samarbeidsmodellen er å sikre at barn får rett hjelp til rett tid, og at barnehagene har et solid allmennpedagogisk fundament som sikrer et inkluderende fellesskap for alle barn, uavhengig av behov og forutsetninger. Modellen skisserer hensiktsmessige og gode rutiner for samarbeid mellom barnehage og PPT, samt hvordan samarbeidet skal bidra til å videreutvikle tjenestene.

En samlet oversikt over samarbeidet mellom barnehage og PPT, kan skisseres ved å ta utgangspunkt i tre nivåer:

Innholdet i selve samarbeidsmodellen vises her:

Les mer

- [Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

3.2.4. Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo kommune blitt re sertifisert som trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene om trafikksikkerhet rundt barnehagen. Barnas trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet i barnehagen.

Les mer på

- [Trygg trafikk](#)

4. Barnehagens satsingsområder

Denne planen er Kapellveien barnehages årsplan for 2026 – 2027 og viser hva vi har som felles mål. Planen gjelder for 72 barn i alderen 0-6 år fordelt på fire avdelinger: Jupiter, Pluto, Venus og Mars. Barna skal få ferdigheter og læring innenfor de syv fagområdene i rammeplanen.

I Kapellveien barnehage har vi et særlig fokus på kvaliteten av hverdagssamspillet. Vi jobber for å kombinere faglighet og ekte engasjement med barna, dette definerer vi som profesjonell entusiasme. Vi er engasjerte og positive i arbeidet, viser glede, interesse, energi med barna og

jobber bevisst faglig og reflektert. Kapellveien barnehage har kjernetid fra klokken 09:00-14:30. I dette tidsrommet skal alle barna være til stedet og vi jobber pedagogisk i smågrupper. Et godt foreldresamarbeid er en forutsetning for å skape en best mulig oppvekst- og utviklingsarena for barna i barnehagen. Vi oppfordrer foresatte til å gi oss i barnehagen en tilbakemelding på den jobben vi gjør. Mer konkret informasjon om hvordan avdelingene jobber med de ulike temaene, kan leses i avdelingenes månedsplaner / periodeplaner.

Lekens kraft – barnas skatt

Barnehagens visjon *Lekens kraft – barnas skatt* er en ledestjerne som viser oss hvor viktig leken er for barna i barnehagen. Satsningsområdene for dette barnehageåret er: Lek og Uteliv.

Lekens kraft- barnas skatt

Kraft og skatt understreker leken som en styrke og er en av de viktigste verdier i barnets liv og handler om trivsel, relasjoner, inkludering og det å få være et betydningsfullt menneske i møte med andre.

Mål: Gjennom lek ute og inne får barna erfare glede, magi og spenning.

- Lek skaper trivsel, fryd, entusiasme, spenning, nysgjerrighet og utfordring.
- Lek utløser dopamin – gir opplevelse av velvære.
- Lek reduserer stress.
- Lek styrker stressresponssystemet.
- Lek styrker tilhørighet, samhold, fellesskap og relasjoner.
- Lek utvikler hjernen.
- Lek ivaretar medvirkning, meningsskaping og autonomi.

(Melvold, 2023 s. 273).

Lek har en iboende verdi for barn, fordi den gir glede, tilfredsstillelse og en følelse av frihet. I leken kan barn uttrykke seg selv, utforske verden, utvikle fantasien, og ha det moro uten å være bundet av spesifikke læringsmål eller resultater.

Lekens egenverdi innebærer at leken er viktig ikke bare som et middel til å lære eller oppnå noe, men som en aktivitet som er verdifull i seg selv. Den gir barn mulighet til å være seg selv, prøve ut ulike roller, og oppleve glede og mestring i øyeblikket. Dette perspektivet anerkjenner leken

som en grunnleggende og nødvendig del av barndommen. Se tiltak under punkt 5.3 Lek og 7.6 Kvalitetskjennetegn *Barnehagens arbeid med lekemiljø*.

Mål: Gjennom varierte utemiljøer får barna erfaring med lek, utforskning og mestring.

I utelek utvikler barna konsentrasjon, kreativitet og evnen til å samhandle. Barna skal oppleve fellesskap og samarbeid gjennom aktiviteter ute.

Barna skal få positive erfaringer med at skogen kan være en arena for læring og risikolek under trygge rammer. De skal utvikle motoriske ferdigheter, oppleve mestring og få begynnende forståelse for hvordan vi tar vare på naturen.

Piaget mente at barn lærer gjennom aktiv utforskning av omgivelsene. I uteområdet får barna rike sanseinntrykk og gode muligheter til å prøve og feile i lek og aktivitet. Utelek gir konkrete erfaringer som bidrar til å styrke barnas kognitive utvikling.

Barnehagens tiltak

- Personalet skal gi rom for risikolek som klatring, balansering og fart under trygge rammer
- Personalet skal motivere barna til å utforske hvordan kroppen brukes på ulike underlag for eksempel ved å klatre, balansere og kripe
- Personalet skal bruke nærmiljøet aktivt: skogsturer, gårdsbesøk og parker
- Personalet skal la barna undersøke naturen – insekter, planter, vær og årstider
- Personalet skal legge til rette for at barna øver på å være selvstendige, som å kle på seg, pakke sekken og ta ansvar for egne ting

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» skal bygge på barnegruppas behov og rammeplanens krav til kommunikasjon og språk. Barnehagen velger i år å lage et eget bibliotek for å legge til rette for mer høytlesing. Dette gir barna lett tilgang til bøker og skaper en naturlig møteplass for leseglede. Gjennom jevnlig høytlesing styrkes barnas språk, fantasi og konsentrasjon. Barna får oppleve ulike fortellinger og utvikler samtidig sitt ordforråd og sin forståelse. Biblioteket bidrar til gode felles opplevelser og skaper lyst til å utforske bøker både alene og sammen med andre.

Les mer om barnehagens tiltak under punkt 5.7. *Kommunikasjon og språk* og punkt 5.8.

Barnehagens fagområder hvor barnehagen har tiltak på *Fagområdet kommunikasjon, språk og tekst*.

5. Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

5.1. Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehageloven og rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Dette er verdier som er forankret i menneskerettighetene og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Rammeplanen beskriver hvordan barnehagen kan legge til rette for å skape gode verdier, normer og holdninger som gir barn kunnskap om livssynsmangfold, kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer. Barna skal få kjennskap og hjelp til å se at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på via fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og levesett. Barnehagen skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Barnehagen har markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og tradisjoner som er aktuelle; eksempelvis Pride, nasjonaldager, Halloween og karneval. Markeringer må sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

5.2. Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bruker smågrupper aktivt gjennom dagen, både inne og ute
- Personalet legger til rette for trygghet gjennom gode rutiner og fast dagsrytme
- Personalet viser åpenhet og oppmerksomhet ovenfor det unike hos hvert enkelt barn
- Personalet møter alle barn med empati, respekt og toleranse
- Personalet er aktivt til stede med barna gjennom hele dagen og bidrar med støtte og veiledning

5.3. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal gjennomføre smågrupper ute og inne
- Personalet skal være medlekende, skape glede, magi og spenning i leken
- Personalet observerer, analyserer, støtter og beriker barnas lek
- Personalet lager felles tema fløyvis, slik at alle barn har en felles forståelse av leketemaet og kan delta inn i leken
- Personalet fremmer et inkluderende miljø hvor alle barna deltar i lek

5.4. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet løfter frem mangfold og viser at ulikheter er en ressurs
- Personalet stiller åpne spørsmål som utfordrer barnas tenkning
- Personalet gir barna mulighet til å medvirke i egen hverdag og demokratiske prosesser
- Personalet legger til rette for at barna skal få erfaringer med ulike normer og regler

5.5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er bevisst på at barnas læring skjer gjennom lek og i samspill med andre
- Personalet stimulerer barnas nysgjerrighet gjennom lek og ulike opplevelser
- Personalet er støttende og undrende i samtale med barn
- Personalet gir barna erfaringer med ulike lekematerialer og temaer

5.6. Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for at barna oppleve raushet, inkludering og mangfold
- Personalet skal dele barna i smågrupper for å tilrettelegge for lek, inkludering og vennskap
- Personalet lager felles tema fløyvis, slik at alle barn har en felles forståelse av leketemaet og kan delta inn i leken

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

5.7. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal anerkjenne og sette ord på barnas følelser
- Personalet skal utvide barnas språkkompetanse ved å bruke sang, rim, regler, bilder og bøker
- Personalet skal legge til rette for lek slik at barna bruker språket aktivt i samspill med andre
- Personalet bidrar til barnas språkutvikling ved å stimulere den verbale og nonverbale kommunikasjonen

- Personalet lager et bibliotek i barnehagen, som benyttes til jevnlig lesestunder sammen med barna

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn.*

5.8. Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Rammeplanen 2017, side 47). Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak – Personalet skal:

- synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer
- gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområdet
- motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet, og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer
- legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring
- bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning
- bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet
- gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering, fordommer, stereotypier og rasisme

6. Medvirkning

6.1. Barns medvirkning og barns rett til å bli hørt

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3.

Når barnehagen og personalet tar avgjørelser eller handler på en måte som påvirker barn, skal det beste for barnet være et grunnleggende hensyn. Det gjelder også i spørsmål knyttet til barnets barnehagemiljø. Barnets egen mening og retten barnet har til å bli hørt er sentralt i vurderingen, jf. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

Barnehagens tiltak:

- Personalet observerer barna og fremmer deres trivsel og medvirkning
- Personalet legger til rette for demokratiske prosesser sammen med barna
- Personalet viser respekt og er lydhøre for barnas perspektiver og uttrykksformer

Kommunen har retningslinjer for hvordan barn og unge skal kunne medvirke i planarbeid.

Handlingsplan – demokrati for barn og unge, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Et av tiltakene i planen var at kommunikasjonsavdelingen skulle utvikle et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket.

Les mer på kommunens nettside

- [Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

6.2. Foreldres medvirkning

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

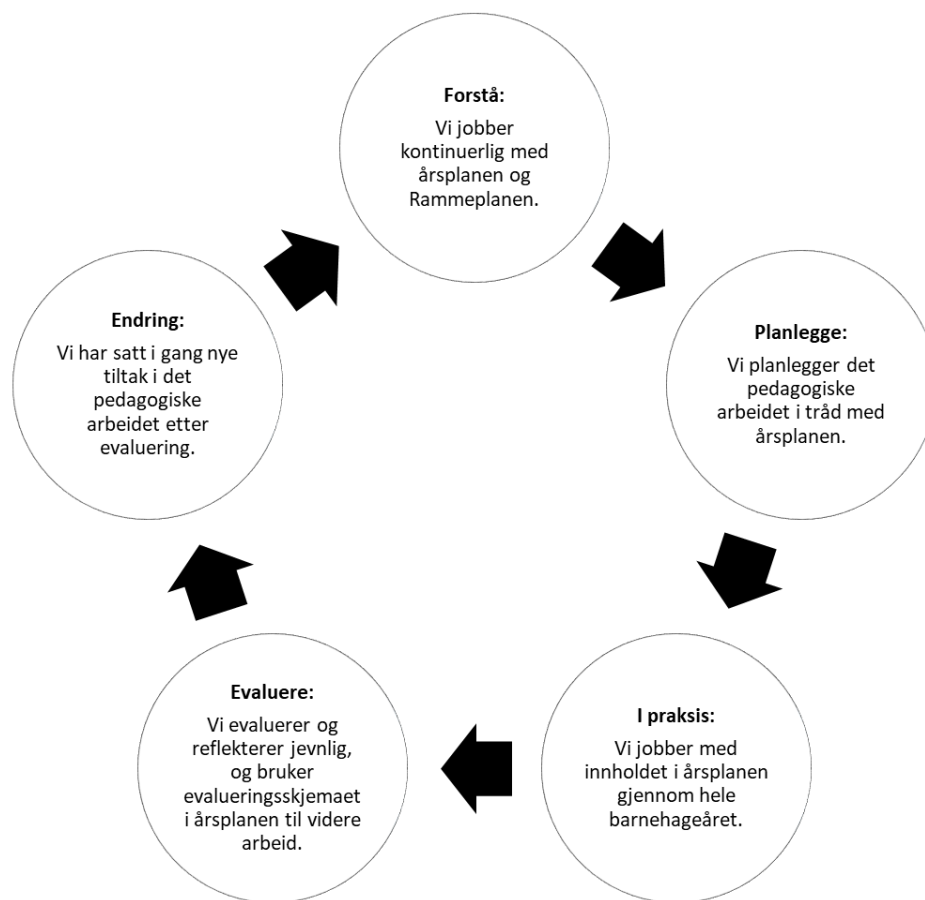
I Kapellveien barnehage har foreldrene mulighet til å være delaktige i barnets hverdag og utvikling i barnehagen. Dette skjer gjennom samarbeid og dialog mellom foreldre og ansatte, for eksempel i foreldresamtaler, møter og daglig kontakt ved bringe- og hentesituasjon.

For oss handler foreldrenes medvirkning om at deres synspunkter blir hørt og tatt på alvor når det gjelder barnets trivsel, utvikling og behov. Foreldre kan også påvirke barnehagens innhold gjennom foreldrerepresentanter i samarbeidsutvalg, foreldresamtaler, brukerundersøkelse og forelderådsmøter.

Tilbakemeldinger brukes aktivt i evaluering og planlegging, og gjør foreldrene til viktige samarbeidspartnere. Godt samarbeid mellom hjem og barnehage er viktig for barnets trygghet og helhetlige utvikling.

7. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannings og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

7.1. Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er tilstedeværende sammen med barna

- Barna har eget utviklingsmål
- Alle avdelinger har månedsplan/periodeplan
- Personalet har jevnlig møter
- Personalet gjennomfører ulike foreldresamtaler gjennom året

7.2. Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- På avdelingsmøter jobber personalet systematisk med de ulike kvalitetskjenne tegn, evaluerer planer og barnets utviklingsmål
- Vi vurderer felles pedagogisk praksis og ulike arrangementer på ledermøtene
- Vi setter av tid til å vurdere tiltakene i årsplanen på personalmøter, avdelingsmøter og plandager

7.3. Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Personalet dokumenterer det pedagogiske arbeidet i årsplan/månedsplaner/periodeplaner
- Personalet dokumenterer barnehagehverdagen gjennom bildefremvisning for foreldrene
- Alle avdelinger skal bruke dagstavla
- Foreldresamtaler og foreldremøter

7.4. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette

for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Kapellveien barnehage har kjernetid 9:00-14:30 for å sikre at alle barna opplever språklig, sosial og kognitiv progresjon
- Barnehagen er organisert i små- og storbarnsavdelinger
- Personalet legger til rette for lek i smågrupper og aldersinndelte grupper på tvers av avdelingene
- Personalet tilrettelegger for lek, aktiviteter og samtaler gjennom temaer tilpasset alder og modenhet

7.5. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet benytter digitale verktøy som et supplement i det pedagogiske arbeide
- Personal er bevisste på god digital praksis
- Personalet dokumenterer aktiviteter med bilder som også danner grunnlag for samtaler og refleksjoner sammen med barna

7.6. Kvalitetskjennetegn

Kvalitetskjennetegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med Rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjennetegn innenfor områdene nedenfor:

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)

- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med å avdekke vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjennetegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

8. Overganger

Kommunen har utarbeidet et årshjul for overganger i opplæringsløpet. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for trygge, tydelige og forutsigbare overganger i opplæringsløpet. Årshjulet angir rutiner i forbindelse med overgangene. Samarbeidet mellom de ulike virksomhetene skal preges av likeverdighet og bygge på prinsippet om at vi alle har noe å lære av hverandre. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser, og barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn i saker som gjelder dem selv.

Les mer

- [Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

8.1. Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen inviterer nye foreldre til lekegrupper på småbarnsavdelingene, Aspirantene, en time i uken, fire ganger i juni
- Pedagogene gjennomfører oppstarts samtale med nye foreldre i tilvenningsperioden
- Barna får en tilknytningsperson ved oppstart
- Personalet tilpasser tilvenningsperioden for hvert enkelt barn

8.2. Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet gir barna god tid til tilvenning gjennom besøk og lek på den avdelingen barnet skal begynne på – i juni har vi *Bli kjent uka*
- Personalet sørger for at barna kommer sammen med barn de har en relasjon til
- Pedagogen tilbyr oppstartssamtale med foreldre

8.3. Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Maxi (skolestarterne) er sammen på turer, lek og aktiviteter gjennom barnehageåret
- På nyåret er det et eget informasjonsmøte for Maxi foreldre.
- Pedagogen har foreldresamtaler med eget skjema med informasjon til skolen
- Barna deltar på skoletreff til sin tilhørende skole

Les mer

- [Skolestarter plan - barnehage](#)

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning. Oppstartsamtaler med «nye» foreldre. Uke 35: Nasjonal lusekampanje. Foreldrerådsmøte: 26. august: Venus og Mars.	Planleggingsdager 13. og 14. august. Barnehagen er stengt.
September	Foreldrerådsmøte: 2. september. Jupiter og Pluto. Uke 38: Brannvernuke.	
Oktober	15. oktober: Refleksdagen. 23. oktober: Markering av FN dagen med ettermiddagstreff. Møte i Samarbeidsutvalget.	
November	30. november: 1. Adventsamling.	Planleggingsdag 13. november. Barnehagen er stengt.
Desember	3. desember: Julelunsj. 7. desember: 2. Adventsamling. 11. desember: Lucia. 14. desember: 3. Adventsamling. 17. desember: Nissefest. 21. desember: 4. Adventsamling.	Barnehagen er stengt fra 24. desember til 3. januar.
Januar	Maxi foreldremøte 20. januar. Vinteraktivitetsdag.	
Februar	4. februar – Samefolketsdag. 11. februar: Karneval.	
Mars	Uke 10: Nasjonal lusekampanje. 9. mars: Barnehagedagen - Ettermiddagstreff. 17. mars: Påskelunsj.	Barnehagen er stengt 22. - 29. mars.
April	Uke 17: Språkleik.	
Mai	11. og 12. mai: Ruskendager. 14. mai: 17. markering.	6. mai (Kristi himmelfartsdag). Barnehagen er stengt. Planleggingsdag 7. mai – barnehagen er stengt. 17. mai (Grunnlovsdag og 2. pinsedag). Barnehagen er stengt.
Juni	2. juni: Sommerfest. Uke 24 – Bli kjent uka.	Det blir en planleggingsdag i løpet av barnehageåret. Denne er ikke endelig fastsatt.
Juli		Barnehagen er stengt i ukene 28 og 29 (12.-23. juli). Sommeråpen barnehage åpner 26. juli.

10. Plan for vurdering

Barnehagens plan for vurdering omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

HVA	HVORDAN	ANSVAR
Enkeltbarns læring og utvikling	Foreldresamtaler, observasjon og avdelingsmøter	Pedagogisk leder
Barns medvirkning	Observasjon og avdelingsmøter	
Barnegruppe		
Månedspan/periodeplan	Evaluerer mål og tiltak på planene	
Årsplan	Evaluerer målene i årsplanen	Pedagogisk lederteam
Medarbeidertilfredshet	Medarbeiderundersøkelse annethvert år.	
Brukertilfredshet	Foreldreundersøkelse annethvert år.	

11. Kilder og referanser

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

[Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

[Nordre Follo kommune - Kommuneplanen](#)

[Nordre Follo kommune - Vold i nære relasjoner](#)

[Nordre Follo kommune - Barnehagemiljø](#)

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

[Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

[Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

[Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid for barn og unge i Nordre Follo](#)

[Skolestarter plan - barnehage](#)

[For barnehagene i kommunen - Trygg Trafikk](#)

[Årsplan | udir.no](#)

Piaget, J. (1952). *The origins of intelligence in children*.